vers VOOR vers

LEZING 1
94 MINUTEN



EFEZE

Inleiding en 1:1-1:6

De achtergrond van Efeze en de betekenis van de gemeente en haar uitverkiezing in Christus.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/efeze/inleiding-en-1-1-1-6

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Efeze en de vraag naar de geadresseerden	5 min	5
2	Een brief uit Laodicea of een rondzendbrief	3 min	7
3	Paulus en de gemeente in Efeze	3 min	9
4	Paulus in Rome en de gevangenisbrieven	2 min	10
5	Overeenkomsten met Kolossenzen en Petrus	3 min	11
6	Christus en Zijn wereldwijde gemeente	3 min	13
7	De gemeente als nieuw Israël en Gods gezin	3 min	14
8	Eerst de theologie, dan de levenspraktijk	4 min	15
9	Zitten, wandelen en standhouden	3 min	17
10	Onze gezamenlijke identiteit in Christus	5 min	19
11	In Christus: zegeningen en onze positie	5 min	22
12	De betekenis van de hemelse gewesten	3 min	26
13	De bewoners van de hemelse gewesten	2 min	28
14	Overheden en machten als aardse heersers	2 min	30

15	Geestelijke machten en de strijd in Efeze	3 min	31
16	Hemelse vorsten en vervolgende heersers	3 min	32
17	Christus boven alle overheden en machten	4 min	34
18	De opening van Efeze: één lange lofprijzing	2 min	37
19	Lof aan de Vader, de Zoon en de Geest	2 min	38
20	Het Evangelie dient Gods heerlijkheid	2 min	39
21	Alle geestelijke zegeningen in Christus	2 min	40
22	Hemelse zegen tegenover aardse voorspoed	2 min	41
23	Uitverkiezing en de betekenis van predestinatie	4 min	42
24	Individuele of gezamenlijke uitverkiezing	3 min	44
25	Delen in de uitverkiezing van Christus	3 min	46
26	De keuze om bij Christus te horen	2 min	48
27	Voorbestemd om Gods kinderen te zijn	2 min	49
28	Menselijk verzet tegen Gods uitnodiging	2 min	49
29	Gods soevereiniteit en de vrije wil	3 min	51

30	Uitverkoren voor heiligheid en een taak	2 min	52
31	Heilig voor God door te volharden in geloof	4 min	53
	Om verder te lezen		55

1

Efeze en de vraag naar de geadresseerden

We beginnen aan een studie van het boek Efeze, en Efeze is een fantastisch boek. Ik denk dat ik dat wel zou kunnen zeggen aan het begin van bijna elk Bijbelboek dat we bestuderen. Elk boek heeft zijn eigen charme en elk boek heeft zijn eigen waarde. Ik denk dat velen zouden zeggen dat Efeze een van de belangrijkste boeken van het Nieuwe Testament is. Niet zozeer omdat het dezelfde soort waarde heeft als bijvoorbeeld het Evangelie van Johannes of het boek Romeinen, maar omdat het de gedachten van Paulus, die we in zijn andere brieven vinden, op een hoger niveau brengt dan we in de meeste van zijn andere brieven aantreffen.

Sommigen hebben Efeze zelfs de Alpen van het Nieuwe Testament genoemd, het hoogste punt. In Efeze worden de dingen voor een groot deel vanuit de hemelse gewesten bezien. In dit boek staan de meest treffende uitspraken over uitverkiezing en predestinatie. Daarom staan er veel dingen in dit boek die calvinisten bemoedigen. Sommige gedeelten ervan klinken heel calvinistisch. Dat geldt natuurlijk voor veel van wat Paulus heeft geschreven, en ook voor sommige andere Bijbelboeken. Er zijn redenen waarom mensen calvinisten zijn, en die komen voort uit verzen die heel calvinistisch klinken. We zullen er in deze brief heel wat tegenkomen.

Het is niet duidelijk of deze brief daadwerkelijk aan de Efeziërs is geschreven. Je zult zien dat er in vers 1 staat:

> Paulus, een apostel van Jezus Christus door de wil van God, aan de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn:
>
> EFEZE 1:1

Die uitdrukking, komt in enkele van de oudere handschriften niet voor. Dat heeft vragen opgeroepen over de vraag of die oorspronkelijk was, of Paulus die woorden daadwerkelijk heeft geschreven:

die in Efeze zijn, of dat er oorspronkelijk eenvoudig stond:

aan de gelovigen die bij God horen en trouw zijn aan Christus Jezus, zonder aan te geven waar deze mensen zich bevonden.

Een van de redenen waarom sommigen denken dat de brief misschien niet aan Efeze is geschreven, is dat Efeze een gemeente was waarmee Paulus intensief persoonlijk contact had gehad. Om te beginnen had Paulus de gemeente in Efeze gesticht. Hij had haar geplant, en hij had tussen de twee en drie jaar in Efeze gediend. Dat betekent dat hij deze mensen heel goed kende en dat zij hem heel goed kenden.

Maar de brief is onpersoonlijker dan de meeste brieven van Paulus. Er wordt niet verwezen naar dingen die in de gemeente speelden, en er staan heel weinig persoonlijke groeten in. Het enige wat je in die trant aantreft, staat in de laatste paar verzen. Er staan zelfs geen persoonlijke groeten in de eigenlijke zin van het woord, maar alleen een paar persoonlijke opmerkingen, zoals hij die ook zou kunnen gebruiken om een brief af te sluiten aan mensen die hij niet kent.

Er staan uitspraken in die veel geleerden de indruk hebben gegeven dat hij schrijft aan mensen die hem misschien niet persoonlijk kennen. Een van de dingen die daarop wijzen, staat in hoofdstuk 1, vers 15, waar Paulus zegt:

> Daarom, omdat ook ik gehoord heb van het geloof in de Heere Jezus onder u, en van de liefde voor alle heiligen,
>
> EFEZE 1:15

Let erop dat hij zegt:

Ik heb gehoord van jullie geloof en jullie liefde voor iedereen die bij God hoort.

Dat klinkt alsof hij deze gemeente misschien alleen van horen zeggen kent, en niet doordat hij persoonlijk met hen bekend is.

We weten dat dit bij de Kolossenzen het geval is. Hij schreef het boek Kolossenzen zonder ooit in Kolosse te zijn geweest. Ook staat er nergens in die brief een aanwijzing dat hij de mensen aan wie hij in Kolossenzen schreef ooit had ontmoet. Hetzelfde geldt

voor Romeinen. In deze brieven vinden we dan ook minder persoonlijke dingen.

Maar er is in Efeze nog een aanwijzing dat zijn lezers hem misschien ook alleen van horen zeggen kenden. Niet alleen kende hij hen slechts van horen zeggen, maar zij kenden hem misschien ook alleen van horen zeggen. In hoofdstuk 3, vers 2, zegt hij:

> als u tenminste gehoord hebt van de uitdeling van de genade van God die aan mij gegeven is ten behoeve van u,
>
> EFEZE 3:2

Hij zegt dus dat ze misschien van zijn bediening hebben gehoord. Ze hebben misschien gehoord van zijn rentmeesterschap van het Evangelie voor de heidenen.

Deze uitspraken — 'Ik heb gehoord van jullie geloof' en 'als jullie gehoord hebben van mij en mijn bediening' — hebben zeker de indruk gewekt dat dit misschien helemaal niet aan de Efeziërs is geschreven, die Paulus heel goed zouden hebben gekend. Paulus had een heel hechte band met die mensen. Toch staan er in de brief geen aanwijzingen dat hij een hechte band heeft met de mensen aan wie hij schrijft, of hen zelfs maar persoonlijk kent.

Daarom denkt men dat het ontbreken van de woorden die in Efeze zijn in sommige handschriften misschien de oorspronkelijke tekst weerspiegelt, en dat de woorden die in Efeze zijn op de een of andere manier later aan latere handschriften zijn toegevoegd. Zo is de brief het boek Efeze gaan heten, of De brief van de apostel Paulus aan de Efeziërs, zoals de titel hier luidt. Deze titels van de brieven komen niet in het origineel voor, en Paulus heeft deze titels er niet boven geschreven. Hij heeft hier bijvoorbeeld niet boven geschreven: 'De brief van de apostel Paulus aan de Efeziërs'.

2

Een brief uit Laodicea of een rondzendbrief

Er wordt wel gespeculeerd dat de brief oorspronkelijk misschien naar een andere gemeente is gestuurd, mogelijk naar Laodicea. Er zijn eigenlijk twee redenen om dat te veronderstellen, zo niet meer. Eén daarvan is dat Paulus in Kolossenzen hoofdstuk 4,

vers 16, tegen de Kolossenzen zegt:

> En wanneer deze brief door u gelezen zal zijn, zorg er dan voor dat hij ook in de gemeente van de Laodicenzen gelezen wordt, en dat ook u die uit Laodicea leest.
>
> KOLOSSENZEN 4:16

Het klinkt alsof Paulus een brief naar Kolosse heeft gestuurd en een andere brief naar Laodicea. Ze moeten de brieven uitwisselen nadat ze die hebben gelezen, zodat beide gemeenten beide brieven zouden lezen.

Er staat in die uitspraak beslist niets wat de brief uit Laodicea die naar Kolosse zou komen, vereenzelvigt met deze brief, Efeze. Maar sommigen speculeren dat dit hem misschien is. In de vroege canon, de marcionitische canon — en we weten dat Marcion het niet bij het rechte eind had; de marcionitische canon was niet te vertrouwen — noemde Marcion de brief die wij Efeze noemen de brief aan de Laodicenzen. Misschien beschikte hij over heel vroege documentatie op grond waarvan hij deze brief onder die naam kende, maar dat weten we niet zeker. Misschien heeft hij het alleen afgeleid uit Kolossenzen 4:16. Hij leidde daaruit af dat deze brief aan hen geschreven was. Maar het wijst er wel op dat Marcion deze brief niet kende als een brief aan de Efeziërs, zoals dat bij ons in hoofdstuk 1, vers 1 staat.

Er zijn dus enkele aanwijzingen, ten eerste dat dit mogelijk geen persoonlijke brief aan de gemeente in Efeze was, en ten tweede dat dit inderdaad de brief van de Laodicenzen geweest kan zijn. Eigenlijk wordt er niet rechtstreeks verwezen naar een brief die aan de Laodicenzen geschreven was, maar naar een brief uit Laodicea. Dat Paulus tegen de Kolossenzen zou zeggen dat ze deze brief moesten lezen als een brief die van de Laodicenzen kwam, wijst erop dat de brief al onderweg was. Hij was in Laodicea aangekomen voordat hij Kolosse bereikte, en zou vanuit Laodicea naar Kolosse komen.

Daarom bestaat de theorie dat deze brief die Efeze wordt genoemd misschien een soort rondzendbrief was, die langs verschillende gemeenten in Asia ging. Als dat zo is, heeft hij misschien ongeveer dezelfde ronde gemaakt als het boek Openbaring. Het boek Openbaring was gericht aan zeven gemeenten in Asia, dezelfde streek. Laodicea was

een van die gemeenten, en Efeze was een van die gemeenten. Er waren natuurlijk nog vijf andere. In totaal kennen we tien gemeenten in de streek Asia, en we weten dat Openbaring onder minstens zeven daarvan rondging. Het boek zou een bepaald traject langs de postroute hebben gevolgd. Afhankelijk van waar het begon en welke kant het opging, zou het langs elk van de gemeenten zijn gegaan, van de ene gemeente naar de volgende.

Sommigen hebben gedacht dat Efeze als zo'n soort brief geschreven was. Dat zou verklaren waarom hij onpersoonlijk is. Paulus zou niet naar persoonlijke zaken verwijzen, omdat sommige gemeenten die hem zouden ontvangen hem wel kenden, maar andere niet. Ook zou het erop wijzen dat deze brief misschien naar Laodicea werd gestuurd en vervolgens vanuit Laodicea zou rondgaan. Of misschien was hij zelfs vanuit een eerdere bestemming in Laodicea aangekomen. Maar Paulus verwachtte dat hij van Laodicea naar Kolosse zou gaan, en daarom sprak hij met de Kolossenzen over het lezen van de brief uit Laodicea.

3

Paulus en de gemeente in Efeze

Dit zijn enkele van de speculaties. Het is voor ons niet buitengewoon belangrijk om hierover een beslissing te nemen. Als we zeker konden weten dat dit aan de Efeziërs geschreven was, zouden we veel over de Efeziërs en de gemeente in Efeze kunnen zeggen, want zij waren een zeer bevoorrechte gemeente. Zoals ik al zei, waren ze door Paulus gesticht. Priscilla en Aquila hebben onder hen gediend. Apollos heeft kort onder hen gediend. Paulus was daar langer dan in enige andere gemeente waarvan we weten, tussen de twee en drie jaar. De op een na langste periode dat hij in een gemeente verbleef, voor zover we weten, was in Korinthe. Dat was half zo lang, achttien maanden. De Efeziërs waren dus zeer bevoorrecht met al die begaafde mensen die onder hen dienden.

Later was Timotheus onder hen. Toen Paulus in de gevangenis zat, tijdens zijn tweede gevangenschap, stuurde hij Timotheus daarheen en liet hij Timotheus daar achter. Timotheus is blijkbaar in Efeze als martelaar gestorven. Nog later heeft, naar het schijnt, de apostel Johannes zijn laatste jaren in Efeze doorgebracht en is hij daar

gestorven. En toen Johannes het boek Openbaring schreef, was dat natuurlijk gericht aan zeven gemeenten in Asia. Daarin stonden zeven brieven van Jezus Zelf, één aan elk van deze gemeenten, en de eerste die werd aangesproken was Efeze. Efeze en de gemeente daar hadden dus bijzonder grote voorrechten genoten.

Paulus hield zijn lange toespraak in Handelingen hoofdstuk 20 tot de oudsten van die gemeente, over de noodzaak om over de schapen te waken en op te passen voor wolven, enzovoort. Hij had duidelijk een heel sterke band met die gemeente, maar we weten niet of hij deze brief specifiek aan hen schreef. Dat kan hij gedaan hebben, maar het kan ook van niet. Als hij dat niet deed, is het vrijwel zeker dat Efeze op zijn minst een van de steden was die hem zou ontvangen.

Als dit een rondzendbrief was, kan hij in Laodicea begonnen zijn. Hij kan naar Kolosse zijn gegaan en langs enkele andere gemeenten in Asia. Hij kan uiteindelijk in Efeze terechtgekomen zijn, en hij kan in Efeze bewaard zijn nadat hij de ronde langs de gemeenten had gemaakt. Efeze kan de bewaarder van de brief geworden zijn nadat die had gecirculeerd. Als dat waar is, zou het misschien verklaren waarom de brief in latere handschriften met de gemeente in Efeze in verband werd gebracht. En iemand heeft misschien zelfs de woorden toegevoegd:

‘die in Efeze zijn’. Dat zou dan zijn omdat men hem beschouwde als een brief aan die gemeente. Als hij niet specifiek naar Efeze werd gestuurd, is het moeilijk te weten waarom de naam Efeze eraan verbonden raakte en waarom hij ons is overgeleverd als de brief aan de Efeziërs. Maar het zou mogelijk verklaard kunnen worden als hij de ronde langs de gemeenten in Asia al had gemaakt, in Efeze tot rust was gekomen en vervolgens voor altijd bij die gemeente in bewaring bleef. In de gedachten van de meeste mensen zou hij dan met die gemeente verbonden zijn.

4

Paulus in Rome en de gevangenisbrieven

Hoe dan ook, dat is maar een beetje achtergrond. Eén ding weten we: toen Paulus deze brief schreef, was hij een gevangene in Rome. We hebben reden om te geloven dat hij tweemaal in Rome gevangenzat. Het boek Handelingen vermeldt maar één

gevangenschap en eindigt terwijl Paulus in Rome gevangenzit. Maar vooral in 2 Timotheus en Titus, en eigenlijk tot op zekere hoogte ook in 1 Timotheus, zijn er aanwijzingen dat Paulus uit die gevangenschap werd vrijgelaten. Dat hij de eerste keer niet door Nero werd veroordeeld en dat hij daarna nog meer heeft gereisd.

Naast de reizen waarover we in het boek Handelingen lezen, is hij na zijn eerste vrijlating uit de gevangenis in Rome blijkbaar naar Kreta en naar Efeze gegaan. Misschien is hij zelfs naar Spanje gegaan. Niemand weet dat zeker, maar we weten dat hij het van plan was. Op een later tijdstip werd hij opnieuw gevangengezet, en uit die gevangenschap werd hij niet vrijgelaten. De tweede keer stierf hij als martelaar.

Maar het gaat hier om zijn eerste gevangenschap. Daarover lezen we aan het einde van Handelingen, in hoofdstuk 28, waar Paulus in Rome aankomt. Aan het slot van Handelingen wordt gezegd dat hij twee jaar onder huisarrest heeft doorgebracht, zonder dat iemand hem echt lastigviel. Hij ontving bezoekers en predikte tot iedereen die bij hem in Rome wilde komen, terwijl hij op zijn proces wachtte. Natuurlijk eindigt Handelingen zonder ooit dat proces of de afloop ervan te beschrijven.

Het kan tijdens die twee jaar zijn geweest, of op een ander moment tijdens diezelfde gevangenschap, als die veel langer heeft geduurd, dat Paulus vier brieven schreef die we gewoonlijk de gevangenisbrieven noemen. Efeze is daar één van. Kolossenzen is een andere. Filippenzen en Filemon zijn de overige twee. Dus in één periode, tijdens één gevangenschap, schreef Paulus vier van de brieven die we nu van hem hebben: Efeze, Kolossenzen, Filippenzen en Filemon.

Filemon is natuurlijk aan één persoon geschreven, en die woonde in de stad Kolosse. De brief aan de Kolossenzen werd dus waarschijnlijk tegelijk verstuurd met de brief aan Filemon, die in die stad was.

5

Overeenkomsten met Kolossenzen en Petrus

Er zijn opmerkelijke overeenkomsten tussen Efeze en Kolossenzen die iedereen zal opmerken als je ze enigszins kort na elkaar leest. De gedachtegang in Efeze lijkt op die in andere gedeelten die Paulus heeft geschreven, een beetje in 1 Korinthe en Romeinen,

zelfs hier en daar in Galaten, maar vooral in Kolossenzen. Er is opgemerkt dat Kolossenzen en Efeze minstens 78 verzen met elkaar gemeen hebben. Dat betekent niet dat die verzen woordelijk hetzelfde zijn. Het betekent niet dat je ze in precies dezelfde woorden zult aantreffen, maar wel in bewoordingen die zo sterk overeenkomen dat ze dezelfde gedachte uitdrukken.

Iedereen die Efeze en Kolossenzen kort na elkaar heeft gelezen, op opeenvolgende dagen of in dezelfde week of zoiets, krijgt onvermijdelijk het gevoel op bekend terrein te zijn wanneer hij na de eerste aan de tweede van die brieven begint. Er is namelijk zo veel dat overeenkomt.

Er staat in Efeze ook veel dat op 1 Petrus lijkt, uitgerekend op die brief, werkelijk. Petrus en Paulus trokken in hun bediening niet echt veel met elkaar op. Ze waren meestal op verschillende plaatsen wanneer ze hun bediening uitoefenden. Je verwacht niet zo'n sterke overeenkomst te vinden tussen een brief van Paulus als Efeze en een brief als 1 Petrus.

Toch weten we dat Petrus bekend was met de brieven van Paulus, want dat zegt hij in 2 Petrus. Hij noemt alle brieven van Paulus, waarin Paulus over dezelfde dingen schrijft als Petrus, zegt Petrus in 2 Petrus 3, vers 15 en 16. Deze bekendheid met de brieven van Paulus kan enige invloed op het denken van Petrus hebben gehad, want in 1 Petrus zijn er heel, heel veel overeenkomsten met Efeze.

Wanneer we Efeze doornemen, zal ik aanwijzen waar die overeenkomsten zitten. Maar het zijn er veel meer dan je in zo'n kort geschrift als 1 Petrus zou verwachten. Je zou niet verwachten zo veel overeenkomsten in gedachtegang met Efeze aan te treffen als je er vindt, tenzij Petrus in bepaalde opzichten onder de indruk was van Efeze en er tot op zekere hoogte door beïnvloed was.

En zo hebben we dus deze brief. Wat de overeenkomst met Kolossenzen betreft, die wordt ongetwijfeld verklaard door het feit dat Kolossenzen en Efeze allebei rond dezelfde tijd zijn geschreven, en misschien door dezelfde persoon zijn bezorgd. Kolosse en Efeze waren allebei gemeenten in Klein-Azië, en beide brieven werden door dezelfde persoon overgebracht. Waarschijnlijk heeft Paulus ze allemaal tegelijk verstuurd.

6

Christus en Zijn wereldwijde gemeente

Hoewel er veel overeenkomsten zijn, is er een klein verschil in nadruk tussen de brief aan de Efeziërs en de brief aan de Kolossenzen. Dat verschil is dat Kolossenzen de verheven positie van Christus benadrukt. Het is in het bijzonder een brief over Christus als het Hoofd van de gemeente. Het is een brief die geschreven is tegen een dwaalleer die Christus kleineerde. In Kolosse onderwezen sommige dwaalleraren iets dat Christus kleineerde, dus schreef Paulus een brief die Christus verhief. Die sprak over de verheven positie die Christus inneemt en over Wie Hij is, en spreekt over Hem als Degene door Wie de schepping tot stand kwam. En al die verheven dingen die hij zegt over Jezus, het Hoofd van de gemeente. Efeze daarentegen zegt weliswaar verheven dingen over Jezus, maar richt zich meer op de gemeente. Er is op gewezen dat Kolossenzen en Efeze qua onderwerp wel sterk op elkaar lijken, maar dat ze vooral elkaar aanvullen. Want terwijl Kolossenzen gaat over Christus, het Hoofd van de gemeente, gaat Efeze over de gemeente, het lichaam van Christus.

In Efeze vinden we de meest algemene of universele, of, zoals men zou zeggen, katholieke opvatting van de gemeente. Met katholiek bedoelen we niet rooms-katholiek. We hebben het niet over iets wat met de rooms-katholieke theologie te maken heeft. Wanneer we katholiek zeggen, bedoelen we algemeen of universeel. In de brief aan de Korinthiërs vind je enkele van dezelfde gedachten die je ook in Efeze vindt. Efeze en Korinthe spreken bijvoorbeeld allebei over de gemeente als het lichaam van Christus. Beide brieven spreken ook over de gemeente als de tempel van God. Maar het lijkt erop dat in Korinthe de gemeente in Korinthe bedoeld wordt met de tempel.

Paulus zegt:

> Overeenkomstig de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop. Ieder dient er echter op toe te zien hoe hij daarop bouwt.
>
> 1 KORINTHE 3:10

Hij heeft het erover dat hij, Paulus, naar Korinthe is gekomen en het fundament van die gemeente in Korinthe heeft gelegd. Een ander, Apollos, komt en bouwt erop voort, en anderen bouwen er daarna op voort. Hij heeft het over de opbouw van de gemeente in Korinthe. Wanneer hij het heeft over het lichaam en de leden van het lichaam en de gaven van de verschillende leden, heeft hij het eveneens over de daadwerkelijke samenkomst van de gemeente in Korinthe en de functie van de verschillende personen in die samenkomst.

Wanneer je in 1 Korinthe leest over deze beeldspraken die Paulus graag gebruikt, het lichaam van Christus en de tempel van de Heilige Geest, dan verwijzen ze allebei naar de gemeente. In Korinthe lijken ze gebruikt te worden voor de gemeente in Korinthe zelf, terwijl het in het boek Efeze gaat over de wereldwijde gemeente. Je vindt in het boek Efeze geen enkele verwijzing naar een bepaalde plaatselijke gemeente. Stel dat de woorden ‘die in Efeze zijn’ in vers 1 authentiek zijn en dat de brief naar Efeze werd gestuurd. Ook dan spreekt Paulus met ‘de gemeente’ over alle mensen die in Christus zijn, overal ter wereld. Het is geen verwijzing naar een gemeente in Efeze of een gemeente ergens anders.

7

De gemeente als nieuw Israël en Gods gezin

We hebben in Efeze wat we een ecclesiologie noemen. Dat betekent de leer over de gemeente, en dan de wereldwijde gemeente. Elke plaatselijke gemeente, of elke stad waar de gemeente aanwezig is, heeft een afspiegeling of een dwarsdoorsnede van het grotere geheel. Voor Paulus, en dus voor ons die geloven zoals Paulus, was de gemeente het nieuwe Israël. Paulus wist dat Israël een geheel was dat zich over de hele wereld uitstrekte, omdat de Joden over de hele wereld verspreid waren. Maar in elke stad was er een synagoge die bestond uit Israël in die plaats. In elke stad waar Joden waren, waar voldoende Joden waren om een synagoge te vormen, was er een synagoge. De synagoge was de vertegenwoordiging van Israël in die plaats. Maar natuurlijk maakten alle synagogen samen, en zelfs de Joden die niet bij een synagoge hoorden, allemaal deel uit van Israël in de wereld.

Zo heeft ook de gemeente als het ware haar synagoge, haar samenkomst in elke plaats. Maar alles bij elkaar genomen, met inbegrip van sommige mensen die misschien niet bij zulke samenkomsten horen, zijn er degenen die in Christus zijn, degenen die wedergeboren zijn en degenen die Jezus Christus volgen, en zij zijn de gemeente. Dat is de gemeente waar Efeze over spreekt, de wereldwijde gemeente, de universele gemeente.

We weten niet precies waarom Paulus deze brief schreef, want hij gaat niet in op specifieke problemen. Misschien doet hij dat wel, maar hij benoemt geen problemen. Wat Paulus schreef, gaat zeker in op problemen in die zin dat we, als we een probleem hadden, misschien antwoorden in Efeze zouden kunnen vinden. Maar hij benoemt geen problemen in het gemeenteleven die hij moet rechtzetten. Het lijkt meer een verhandeling over de gemeente te zijn. Met Efeze hebben we volgens mij het allerbeste boek in het Nieuwe Testament om onderwijs te geven over de leer van de gemeente.

Maar wanneer we het lezen, moeten we bedenken dat we niet over een afzonderlijke plaatselijke gemeente lezen. We lezen over de gemeente, de bruid van Christus, het lichaam van Christus. Deze beelden worden allemaal in Efeze gebruikt: lichaam van Christus, tempel van de Heilige Geest, bruid van Christus. Het zijn allemaal verschillende beelden die Paulus gebruikt, en daarnaast nog meer. Het gezin van God en een leger zijn ook beeldspraken die Paulus in Efeze gebruikt. De gemeente wordt gezien als een gezin van de Vader, als het lichaam van Christus, als de tempel van de Heilige Geest, als de bruid en als een groep soldaten die oorlog voeren. Al deze verschillende beeldspraken voor de gemeente staan in Efeze.

8

Eerst de theologie, dan de levenspraktijk

Het boek is, net als veel andere brieven van Paulus, verdeeld in twee hoofddelen: de eerste drie hoofdstukken, precies de helft van het boek, en de laatste drie hoofdstukken, de andere helft. Ook Kolossenzen valt in twee helften uiteen. Die brief is korter: hij telt vier hoofdstukken, dus twee per helft. Maar net als bij Kolossenzen is

de eerste helft theologisch. Paulus zet theologische stellingen uiteen en beschrijft zijn leer over de gemeente. De tweede helft is vervolgens toepassing, of praktisch onderwijs over hoe christenen behoren te leven.

Het is interessant dat Paulus dit regelmatig doet in zijn brieven. Ik zal niet zeggen altijd; er zijn enkele brieven waarin hij het niet doet, maar het komt heel vaak voor. In Romeinen doet hij het. In Efeze en Kolossenzen doet hij het. In Galaten doet hij dit ook, al heeft hij daar twee hoofdstukken autobiografie voordat hij aan de theologische hoofdstukken begint, en daarna komen de praktische hoofdstukken. Heel vaak zet Paulus eerst de theologie uiteen en geeft hij daarna de instructies over wat je moet doen. Dat is ongetwijfeld omdat de instructies niet opgevat moeten worden als losstaande geboden die zonder enige achtergrond moeten worden uitgevoerd. De instructies zijn de redelijke reactie op de waarheid die in het theologische gedeelte wordt gegeven.

Daarom begint Paulus, nadat hij in Romeinen tot en met hoofdstuk 11 zijn uitvoerige theologische uiteenzetting heeft gegeven, in hoofdstuk 12 met de praktische toepassing. Hij zegt:

Dat is redelijk met het oog op de barmhartigheden van God. Hij zegt:

> Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer, heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst.
>
> ROMEINEN 12:1

of:

met het oog op de barmhartigheden van God.

De barmhartigheden van God vormden zijn eerste elf hoofdstukken met theologie. Hij heeft de barmhartigheden van God uiteengezet, en met het oog daarop:

> Ik wil dat jullie je lichaam als een levend offer aanbieden.
>
> ROMEINEN 12:1

Zo zet Paulus ook in Efeze de theologie uiteen in de eerste drie hoofdstukken. En dan zegt hij in vers 1 van hoofdstuk 4, waarmee de tweede helft begint:

> Zo roep ik, de gevangene in de Heere, u op tot een wandel die de roeping waarmee u geroepen bent, waardig is,
>
> EFEZE 4:1

Onze roeping tot de verheven positie van het behoren tot het lichaam van Christus wordt in de eerste drie hoofdstukken uiteengezet. Dan zegt hij in hoofdstuk 4:

> Ik wil dat jullie leven op een manier die deze roeping waardig is,
>
> EFEZE 4:1

zodat de praktische aanwijzingen niet op zichzelf staan. Ze vloeien voort uit de theologie.

Het is bijvoorbeeld niet genoeg om alleen maar volgens de Bergrede te leven. Je moet geloven in Degene Die de Bergrede heeft onderwezen. Je hebt theologie nodig. Je moet weten Wie Jezus is. Je moet in Jezus geloven en vervolgens doen wat Hij heeft gezegd. Als je gelooft dat Jezus Heere is, dan heb je een motivatie om te doen wat Hij zegt. Zo geeft Paulus vaak eerst de theologische achtergrond en het fundament voor zijn aanwijzingen, voordat hij die aanwijzingen geeft. Vaak gebruikt hij wel de helft of meer dan de helft van zijn brief om die achtergrond te geven, en vervolgens de helft of minder van de brief om de aanwijzingen te geven. Dat geeft enig idee van hoe belangrijk Paulus theologie vond.

9

Zitten, wandelen en standhouden

Wat de gedachtegang van de brief betreft: Watchman Nee schreef een heel bekend boek met de titel Sit, Walk, Stand. Het heette zo omdat het een commentaar was, of een boek dat gebaseerd was op de brief aan de Efeziërs, deze brief die we bestuderen. Hij zei dat de gedachtegang van de brief drievoudig was. Er waren drie basisgedachten.

Eén daarvan is dat wij met Christus in de hemelse gewesten zitten. En dat is wat alle drie die hoofdstukken met theologie ons vertellen: dat wij een positie in Christus hebben en dat wij zitten, dat wil zeggen, in rust zijn. We werken niet voor ons behoud. We zijn in rust vanwege wat Hij voor ons heeft gedaan, en Paulus zegt in hoofdstuk 2, vers 6:

> en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,
>
> EFEZE 2:6

De eerste drie hoofdstukken gaan dus over zitten, een aansporing om te zitten, om in rust te zijn, om de positie in te nemen waarin God ons heeft geplaatst. Vervolgens zei hij, zoals ik al aangaf, in hoofdstuk 4, vers 1:

Leef nu op een manier die past bij jullie roeping.

De tweede aansporing is dus: wandel. Hoe moet je wandelen? De eerste aansporing is om te zitten, om je positie in Christus te vinden, en vanuit die positie je leven te leiden, vanuit het besef van waar je in Christus bent, de dagelijkse dingen te doen. De tweede aansporing is natuurlijk om te wandelen. Je moet, met andere woorden, vooruitgaan in Christus. Je moet op een bepaalde manier wandelen en vooruitgang boeken in je christelijke leven.

Dan staat de derde aansporing in hoofdstuk 6, vers 10 tot en met 24: houd stand. Dit staat natuurlijk in de context van oorlogvoering. In hoofdstuk 6, vers 10 zegt hij:

> Verder, mijn broeders, word gesterkt in de Heere en in de sterkte van Zijn macht. Bekleed u met de hele wapenrusting van God, opdat u stand kunt houden tegen de listige verleidingen van de duivel. Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.
>
> EFEZE 6:10-12

enzovoort, enzovoort. Dan vers 13:

> Neem daarom de hele wapenrusting van God aan, opdat u weerstand kunt bieden op de dag van het kwaad, en na alles gedaan te hebben, stand kunt houden.
>
> EFEZE 6:13

We moeten dus eerst ontdekken hoe we moeten zitten, hoe we in Christus kunnen rusten, hoe we onze positie in Christus kunnen vinden en onszelf zo kunnen zien. Ten tweede moeten we worden aangespoord om op de juiste manier in deze wereld te wandelen, vooruitgang te boeken en ons leven te leiden. Ten derde moeten we weten hoe we stand moeten houden, want het is niet alleen een kwestie van wandelen. Het is wandelen tegen een straffe wind in. Het is een strijd tegemoet wandelen. Het is gevaar tegemoet wandelen. Er is dus oorlogvoering, en we zullen niet blijven wandelen als we niet blijven standhouden. We moeten standhouden en weerstand bieden aan de tegenstand van de vijand. Vandaar de titel van het boek van Watchman Nee, Sit, Walk, Stand, een schets van het boek Efeze.

10

Onze gezamenlijke identiteit in Christus

Er zijn enkele bijzondere accenten in Efeze waarop ik je aandacht wil vestigen. Eén daarvan, en waarschijnlijk het belangrijkste, is de uitdrukking ‘in Christus’. Dat is zeker geen uitdrukking die alleen in het boek Efeze voorkomt. Paulus gebruikt die uitdrukking vaak in zijn geschriften. Het is bijna uitsluitend een uitdrukking van Paulus. Dat wil zeggen, het is een van zijn favoriete uitdrukkingen, maar elders wordt die niet veel gebruikt. In Christus zijn betekent voor Paulus dat wij worden opgenomen in de gemeenschappelijke identiteit die Christus is, het lichaam van Christus. We zijn als organen in een lichaam. We zijn als stenen in een tempel. We zijn als leden van een familie, maar alle leden vormen één familie. Zo betekent in Christus zijn ook dat je in Zijn lichaam bent. Als wij in Zijn lichaam zijn, dan delen wij in Zijn identiteit.

De organen van je lichaam hebben geen afzonderlijke identiteit. Je lever heeft geen eigen burgerservicenummer. Je nieren hebben geen eigen, afzonderlijke vingerafdrukken. Je maag heeft geen eigen persoonlijkheid. Deze organen van je lichaam maken eenvoudigweg deel uit van jou, van jouw identiteit. Wie jij bent, is wie zij zijn. Zo spreekt Paulus in Efeze hoofdstuk 1, vers 23 over de gemeente als het lichaam van Christus:

> die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult.
>
> EFEZE 1:23

Efeze 1:23.

Paulus zei in 1 Korinthe hoofdstuk 12, vers 12, 1 Korinthe 12:12:

> Want zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus.
>
> 1 KORINTHE 12:12

Daarmee bedoelt hij het menselijk lichaam.

Hij zegt dat Christus een lichaam is dat uit veel leden bestaat. Hij zei niet: ‘Zo is het ook met de gemeente’, wat we van hem zouden verwachten, maar hij zegt:

Zo is het ook met Christus.

Christus verwijst naar Jezus, het Hoofd, samen met alle leden van Zijn lichaam.

Wanneer we over jou spreken, hebben we het niet alleen over je hoofd. We hebben het over jou in je geheel. Je hoofd bepaalt je identiteit, wie je bent. Stel dat iemand een heel onopvallend lichaam had, maar een zak over zijn hoofd droeg. Iemand die je kent, maar die misschien niet gekleed is op een kenmerkende manier waaraan je hem zou herkennen. Dan zou je hem waarschijnlijk niet alleen aan zijn lichaam herkennen, tenzij hij, zoals ik al zei, een opvallende lichaamsbouw had. Maar aan zijn hoofd zou je

hem onmiddellijk herkennen. Het is het hoofd dat het lichaam een duidelijk herkenbare identiteit geeft. De gemeente is Zijn lichaam, de volheid van Hem. De gemeente is in Hem zoals organen in een lichaam.

Daarom zegt dat heel veel over hoe God ons behandelt. God kan ons alleen behouden als we in Hem zijn. We kunnen alleen in Hem rechtvaardig zijn, omdat Hij rechtvaardig is. We zijn alleen in Hem uitverkoren, omdat Hij uitverkoren is. Van ons wordt gezegd dat we gestorven zijn, uit de doden zijn opgestaan en naar de hemel zijn opgevaren, en dat we in Hem in de hemelse gewesten gezeten zijn. Dit betekent niet dat we psychologisch of bewust in de hemelse gewesten zijn, of dat we onszelf moeten oppeppen om zo over onszelf te denken. Het zegt veeleer dat onze positie een zekere positie is, een verheven positie, een positie van gezag. Eenvoudigweg omdat we in Hem zijn en Hij alle gezag en alle aanzien heeft, enzovoort. Wat voor Hem waar is, daarin delen wij voor God, zodat we, zoals Paulus het zegt, in Hem begenadigd zijn:

> tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde.
>
> EFEZE 1:6

De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, zegt hier ‘aanvaard in de Geliefde’, waar de HSV ‘begenadigd’ heeft. Christus is door God aanvaard en wij zijn in Hem, dus worden we in Hem aanvaard.

Dit idee is enigszins mystiek, maar ik verwacht niet dat het volkomen nieuw voor je is. Daarom zal ik niet de tijd nemen om het uitvoeriger te bespreken. Dat zou zoveel tijd kosten. Maar ik wil je erop wijzen dat Paulus in Efeze dit begrip ‘in Christus’ wat dichter op elkaar gebruikt, dat wil zeggen vaker dan in de meeste van zijn brieven.

11

In Christus: zegeningen en onze positie

Als je kijkt naar Efeze 1:1, spreekt hij hen aan als:

> Paulus, een apostel van Jezus Christus door de wil van God, aan de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn:
>
> EFEZE 1:1

In vers 3, de laatste regel:

> Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus,
>
> EFEZE 1:3

Vers 4:

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde.
>
> EFEZE 1:4

Verderop in vers 6, de laatste regel:

Hij heeft ons aanvaard in Zijn geliefde Zoon.

Christus is de Geliefde, en daarom is het in Christus. Vers 7:

> In Hem hebben wij de verlossing, door Zijn bloed, namelijk de vergeving van de overtredingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade,
>
> EFEZE 1:7

Vers 10, ongeveer halverwege dat vers, zegt:

> om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is.
>
> EFEZE 1:10

In de Engelse vertaling die de spreker gebruikt, eindigt vers 10 met ‘in Hem’.

Vers 11:

> In Hem zijn wij ook een erfdeel geworden, wij, die daartoe voorbestemd waren, naar het voornemen van Hem Die alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil,
>
> EFEZE 1:11

Dat wil zeggen, in Christus.

Vers 12:

> opdat wij tot lof van Zijn heerlijkheid zouden zijn, wij, die al eerder onze hoop op Christus gevestigd hadden.
>
> EFEZE 1:12

Vers 13:

> In Hem bent ook u, nadat u het Woord van de waarheid, namelijk het Evangelie van uw zaligheid, gehoord hebt; in Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte,
>
> EFEZE 1:13

Halverwege dat vers 13:

in Wie jullie ook, toen jullie gingen geloven, het zegel kregen van de beloofde Heilige Geest.

Verderop, in vers 20, staat nog meer. Er staat:

> die Hij gewerkt heeft in Christus, toen Hij Hem uit de doden opwekte en aan Zijn rechterhand zette in de hemelse gewesten,
>
> EFEZE 1:20

Daar heeft ‘in Christus’ een iets andere betekenis. Maar in hoofdstuk 2 staat in vers 6:

> en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,
>
> EFEZE 2:6

Vers 7, de laatste regel:

> opdat Hij in de komende eeuwen de allesovertreffende rijkdom van Zijn genade zou bewijzen, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus.
>
> EFEZE 2:7

Vers 10 van hoofdstuk 2:

> Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus om goede werken te doen, die God van tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.
>
> EFEZE 2:10

Vers 13 van hoofdstuk 2:

> Maar nu, in Christus Jezus, bent u, die voorheen veraf was, door het bloed van Christus dichtbij gekomen.
>
> EFEZE 2:13

Vers 15:

> heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgedaan, namelijk de wet van de geboden, die uit bepalingen bestond, opdat Hij die twee in Zichzelf tot één nieuwe mens zou scheppen en zo vrede zou maken,
>
> EFEZE 2:15

En dan later in hetzelfde vers:

‘Om zo in Zichzelf te scheppen.’ Dat wil zeggen: in Christus.

Dat is de gemeente, die hij in vers 16 ook aanduidt als in één lichaam:

> en opdat Hij die beiden in één lichaam met God zou verzoenen door het kruis, waaraan Hij de vijandschap gedood heeft.
>
> EFEZE 2:16

Dat wil zeggen, het lichaam van Christus, in Hem.

Verderop komen we nog meer ‘in Wie’ en ‘in Christus’ tegen. Hoofdstuk 3, vers 6:

> namelijk dat de heidenen mede-erfgenamen zijn en tot hetzelfde lichaam behoren en mededeelgenoten zijn van Zijn belofte in Christus, door het Evangelie,
>
> EFEZE 3:6

Er staat nog meer in de verzen 11 en 12 van hoofdstuk 3, enzovoort. We hebben er heel veel, vooral in deze eerste drie hoofdstukken, die de theologische achtergrond uiteenzetten van wat hij wil zeggen. Het gaat allemaal over wat het betekent om in Christus te zijn. En omdat Christus in de hemelse gewesten gezeten is, zijn wij in Christus in de hemelse gewesten gezeten.

Nogmaals, dat betekent niet dat we onszelf op de een of andere manier zover moeten krijgen dat we onszelf zien als gezeten in de hemel. Het betekent alleen dat we ons ervan bewust moeten zijn dat onze status, onze positie in de ogen van God en in de ogen van de overheden en machten, waar we het zo meteen over zullen hebben, een positie van gezag is, een positie van eer in Christus. Niets daarvan is van onszelf. Het gaat niet om wat we in onszelf zijn, en er is geen enkele grond om te roemen, zoals Paulus in hoofdstuk 2 heel duidelijk maakt. Hij zegt in vers 9:

> niet uit werken, opdat niemand zou roemen.
>
> EFEZE 2:9

niet door wat je doet.

Maar het is een positie waarvan we moeten begrijpen dat we die innemen. Dat zal onze hele kijk op ons christelijke leven veranderen. In zekere zin heeft het met ons zelfbeeld te maken, hoewel je weet hoe ik over eigenwaarde denk. Maar als we met dat zelf bedoelen: ‘In Christus heb ik zo'n positie; in Christus heb ik zo'n gezag’, dan verandert dat de manier waarop ik mijn leven leid, vergeleken met wanneer ik zulke dingen niet zou weten.

12

De betekenis van de hemelse gewesten

Laten we nu eens kijken naar een paar andere uitdrukkingen die Paulus vaak in Efeze gebruikt, want we zullen ze door het hele boek heen tegenkomen. Een daarvan is de uitdrukking ‘in the heavenlies’. In de New King James wordt dat vertaald met ‘in the heavenly places’. Maar het woord ‘places’, ‘plaatsen’, staat niet in het Grieks. Het is eenvoudig het bijvoeglijk naamwoord ‘hemels’ in het meervoud: ‘heavenlies’.

In het Grieks staat het in een vorm die zowel mannelijk als onzijdig kan zijn. Als je het als mannelijk opvat, zou ‘in the heavenlies’ betekenen: ‘onder de hemelse wezens’. De meeste geleerden geloven dat dit niet zo goed past bij het gebruik in Efeze, en dat het als onzijdig moet worden opgevat: ‘in de hemelse dingen’, of ‘in de hemelse gewesten’, of ‘hemelse plaatsen’, ‘in het hemelse gebied’. Zo wordt het gewoonlijk begrepen. De King James en de New King James vertalen het met ‘in the heavenly places’. Sommige vertalers laten het gewoon staan als ‘in the heavenlies’.

Het is een vreemde uitdrukking, want Paulus gebruikt het bijvoeglijk naamwoord ‘hemels’ op allerlei andere plaatsen in zijn geschriften, maar alleen in Efeze gebruikt hij het zonder zelfstandig naamwoord. Hij heeft het bijvoorbeeld in 1 Korinthe 15 over een hemels lichaam tegenover een aards lichaam. Maar daar heb je ‘hemels’ als bijvoeglijk naamwoord; het heeft een zelfstandig naamwoord nodig. Alleen in Efeze komt het zonder zelfstandig naamwoord voor, en het wordt in Efeze vijf keer op die manier gebruikt. Dat staat niet allemaal op één plek. Het staat in de hoofdstukken 1, 2, 3 en 6.

Laat ik je die plaatsen laten zien, zodat je ze herkent en ermee vertrouwd bent wanneer we eraan toekomen bij onze bespreking van de afzonderlijke verzen. We lezen voor het eerst over de hemelse gewesten in hoofdstuk 1, vers 3, waar staat:

> Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus,
>
> EFEZE 1:3

Of:

in de hemelse wereld, in Christus.

In hoofdstuk 1, vers 20, zegt hij:

> die Hij gewerkt heeft in Christus, toen Hij Hem uit de doden opwekte en aan Zijn rechterhand zette in de hemelse gewesten,
>
> EFEZE 1:20

Of, zoals de Engelse vertaling het weergeeft, ‘in the heavenly places’. Dan hebben we in hoofdstuk 2, vers 6, al gezien:

> en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,
>
> EFEZE 2:6

Of:

in de hemelse wereld, in Christus.

Hoofdstuk 3, vers 10, zegt:

> opdat nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekendgemaakt zou worden,
>
> EFEZE 3:10

En dan komt deze uitdrukking voor het laatst voor in hoofdstuk 6, vers 12, waar staat:

> Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.
>
> EFEZE 6:12

13

De bewoners van de hemelse gewesten

Je ziet dat het woord ‘heavenlies’ op één manier wordt gebruikt, maar in twee verbanden. Het ene is de plaats waar Christus is. Christus is in de hemelse gewesten, en omdat wij in Christus zijn, zijn wij in Christus in de hemelse gewesten.

Watchman Nee illustreerde ook wat het betekent om in Christus te zijn. Hij zei: ‘Als ik gewoon een dollarbiljet in deze Bijbel stop, hem dichtdoe, hem in een envelop stop en hem naar New York stuur, wat zou er dan met het dollarbiljet zijn gebeurd?’

Het zou in de Bijbel naar New York zijn gegaan. Waar de Bijbel naartoe gaat, gaat het dollarbiljet naartoe, omdat het in de Bijbel zit. En dus, als Christus in de hemelse gewesten is en ik in Hem ben, dan moet ik ook in de hemelse gewesten zijn. De eerste betekenis waarin de hemelse gewesten worden gebruikt, is de plaats waar Christus is. Hoofdstuk 1, vers 3, zegt dat de plaats waar wij zijn, is:

> Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus,
>
> EFEZE 1:3

Wij zijn in Hem in de hemelse gewesten. Hij is daar, en daar zijn wij ook. In hoofdstuk 1, vers 20, is het Christus Die in de hemelse gewesten gezeten is. In hoofdstuk 2, vers 6, zijn wij het weer die in Christus in de hemelse gewesten zijn. Christus is dus de bewoner van de hemelse gewesten, en wij zijn in Hem bewoners van de hemelse gewesten, hemelse plaatsen, alleen omdat Hij dat is.

De andere betekenis waarin de woorden ‘in de hemelse gewesten’ worden gebruikt, heeft betrekking op overheden en machten. Ik zal zo meteen iets zeggen over overheden en machten als een afzonderlijke uitdrukking. Maar er zijn overheden en machten in de hemelse gewesten. In hoofdstuk 3, vers 10, wordt vermeld dat de wijsheid van God door de gemeente bekendgemaakt wordt aan de overheden en machten in de hemelse gewesten. En we lezen ook in hoofdstuk 6, vers 12:

we strijden tegen heersers en machten en tegen geestelijke krachten van het kwaad in de hemelse wereld.

Er is dus geestelijke boosheid in de hemelse gewesten, en er zijn overheden in de hemelse gewesten en machten. De bewoners van de hemelse gewesten zijn Christus en wij in Christus, en dan ook deze overheden en machten.

14

Overheden en machten als aardse heersers

Dat brengt ons bij de vraag wat er bedoeld wordt met overheden en machten. Het woord ‘overheden’ betekent zoiets als rechtsgebieden of gezagsinstanties, gebieden waarover gezag wordt uitgeoefend. En ‘machten’ is een woord dat soms voor politieke machten wordt gebruikt. Die twee worden in die combinatie van Paulus, ‘overheden en machten’, inderdaad verschillende keren samen in de Schrift genoemd, maar altijd door Paulus, en op verschillende manieren. Ze komen vaker voor in Efeze dan in de meeste boeken, maar zijn ook geregeld te vinden in Kolossenzen, eenmaal in Romeinen en eenmaal in Titus.

Om je te laten zien wat overheden en machten betekenen, wil ik je allereerst laten zien wat er in Titus staat. Dat is Titus hoofdstuk 3, vers 1. Titus hoofdstuk 3, vers 1 zegt:

> Herinner hen eraan dat zij de overheden en machten onderdanig behoren te zijn, dat zij hun gehoorzaam zijn en dat zij tot elk goed werk bereid zijn,
>
> TITUS 3:1

De spreker vergelijkt hier Engelse vertaalkeuzes: ‘rulers and authorities’ (‘heersers en gezagsdragers’) is dezelfde Griekse uitdrukking die elders wordt weergegeven met ‘principalities and powers’ (‘overheden en machten’). Eén reden waarom de vertalers van de King James het waarschijnlijk hebben weergegeven met ‘rulers and authorities’ in plaats van ‘principalities and powers’, is dat ze weten dat de meesten van ons bij overheden en machten aan de demonische wereld denken.

En als dat zo is, zou het vreemd lijken om te zeggen dat je ze moet gehoorzamen en je aan ze moet onderwerpen. Je wilt je niet aan de demonen onderwerpen. Het is duidelijk dat Paulus op deze plaats geen demonen bedoelt. Wanneer hij in Titus 3, vers 1 over overheden en machten spreekt, bedoelt hij de heersers, politieke heersers.

15

Geestelijke machten en de strijd in Efeze

We weten dus dat Paulus deze uitdrukking op zijn minst eenmaal gebruikt voor gewone politieke heersers op aarde. Maar we weten ook, zoals ik al aangaf, dat hij in Efeze 3, vers 10 spreekt over overheden en machten in de hemelse gewesten. Dat zouden natuurlijk andere zijn dan aardse heersers. Daarom neemt men aan dat de overheden en machten in de hemelse gewesten geestelijke heersers zijn.

Het is niet duidelijk of ze allemaal slecht zijn of allemaal goed, of sommige goed en andere slecht. Er staat niets in Efeze 3, vers 10 dat ons vertelt of de overheden en machten in de hemelse gewesten goed of slecht zijn. Het kunnen verwijzingen naar engelen zijn, of het kunnen verwijzingen naar demonen zijn, of het kunnen verwijzingen naar beide zijn. We weten dat God in het visioen dat Micha in 1 Koningen hoofdstuk 22 zag, omringd was door geesten, vermoedelijk voornamelijk engelen. Maar er was een leugengeest onder hen, die naar voren kwam en tot Hem sprak. Zo kwamen ook in het boek Job de zonen van God om zich voor God te stellen. Satan was onder hen. Daarom zouden overheden en machten in de hemelse gewesten kunnen verwijzen naar engelachtige wezens, zowel goede als slechte, zowel demonen als goede engelen.

Wanneer we de uitdrukking tegenkomen in Efeze 6:12, waar we naar gekeken hebben, waartegen worstelen we dan?

> Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.
>
> EFEZE 6:12

Er staat hier niet uitdrukkelijk dat de overheden en machten zich in de hemelse gewesten bevinden. Het gaat verder, er staat:

Tegen de heersers van de duisternis van deze tijd, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse wereld.

Het is in Efeze 6:12 niet duidelijk of de uitdrukking ‘in de hemelse gewesten’ op alle vier deze dingen slaat: overheden, machten, heersers van de duisternis van deze eeuw en geestelijke legermachten van het kwaad. Bevinden alle vier zich in de hemelse gewesten, of bevindt alleen de geestelijke slechtheid zich in de hemelse gewesten en zouden de andere aards kunnen zijn? We weten het niet. De formulering kan op beide manieren worden opgevat.

16

Hemelse vorsten en vervolgende heersers

Maar in de geschriften van Paulus zijn er duidelijk overheden en machten op aarde die eenvoudigweg de aardse heersers van volken zijn. Er zijn ook overheden en machten in de hemelse gewesten, waarschijnlijk zowel goede als slechte. Dat zouden heersers in de geestelijke wereld zijn, engelachtige schepselen. We weten dat Daniël in Daniël hoofdstuk 10 op de hoogte werd gebracht van een vorst, of een overheid zouden we kunnen zeggen, van Perzië. Die was, zoals we het over het algemeen begrijpen, een demonische vorst in de hemelse gewesten. Er was een vorst van Griekenland. Vervolgens werd Michaël, die soms de aartsengel wordt genoemd, de vorst van Israël genoemd, de vorst van Daniëls volk. Dit zijn engelachtige vorsten, engelachtige overheden en machten. Het lijkt er dus op dat er naast de heersers van deze wereld in zekere zin ook heersers in de geestelijke wereld onder God zijn. Dat betekent dat wanneer je de uitdrukking ‘overheden en machten’ zonder nadere bepaling tegenkomt, het niet duidelijk is of er aardse of hemelse mee bedoeld worden.

De enige keer dat deze uitdrukking bijvoorbeeld in Romeinen voorkomt, is in Romeinen 8, vers 38. Het is niet duidelijk of hij demonische of aardse heersers bedoelt. In Romeinen 8:38 gaat het verder:

> Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen,
>
> ROMEINEN 8:38

Dit zijn enkele dingen die ons misschien voor moeilijkheden stellen of ons bedreigen, maar die ons niet zullen kunnen scheiden van de liefde van Christus. Daaronder noemt hij engelen, en er staat:

> noch overheden, noch krachten,
>
> ROMEINEN 8:38

Het feit dat hij engelen noemt en daarna overheden en machten, en dat de overheden en machten in nauw verband met engelen worden genoemd, zou erop kunnen wijzen dat hij over engelachtige overheden en machten spreekt.

Aan de andere kant kun je evengoed betogen dat hij, doordat hij engelen afzonderlijk noemt, geen engelachtige wezens bedoelt wanneer hij over overheden en machten spreekt. Engelen worden als een afzonderlijke categorie genoemd, en dan heb je de overheden en machten, waarmee eenvoudig de heersers van deze tijd bedoeld kunnen zijn. Je kunt je zeker gemakkelijk voorstellen dat christenen zich zouden afvragen of de overheden en machten die de gemeente vervolgden — dat wil zeggen de aardse heersers, de keizer en zijn stadhouders enzovoort, die christenen vervolgden — er uiteindelijk in zouden slagen sommigen van ons te scheiden van de liefde van Christus. Paulus zou in Romeinen 8:38 dus heel goed kunnen doelen op aardse heersers en machten. Maar uit de manier waarop ze daar worden opgesomd, wordt dat niet duidelijk. Het kunnen engelen zijn, of het kunnen aardse heersers zijn.

17

Christus boven alle overheden en machten

Ook in Kolossenzen wordt deze uitdrukking drie keer gebruikt. Het is niet duidelijk of het in Kolossenzen om hemelse of aardse overheden en machten gaat. In Kolossenzen 1:16 zegt Paulus bijvoorbeeld:

> Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen.
>
> KOLOSSENZEN 1:16

Tronen en heerschappijen klinkt als aards politiek gezag. Overheden en machten worden misschien als tegenstelling daarmee genoemd. Misschien verschuift hij daar de blik naar de hemelse gewesten, maar dat zegt hij niet. Hij zegt niet: overheden en machten in de hemelse gewesten. Daarom zou dat alleen een verwijzing naar aardse gezagsdragers kunnen zijn, en dat zou heel goed kunnen.

In hoofdstuk 2 van Kolossenzen, vers 10, staat:

> En u bent volmaakt geworden in Hem, Die het Hoofd is van iedere overheid en macht.
>
> KOLOSSENZEN 2:10

Daar wordt van Christus gezegd dat Hij het Hoofd is van alle overheid en macht. Je zou kunnen denken dat daarmee de engelen bedoeld worden. Maar dat zou kunnen; het zou ook niet zo kunnen zijn. Christus is zeker de Koning der koningen en de Heere der heren, en met koningen en heren worden in die gevallen waarschijnlijk aardse

koningen en heren bedoeld. Jezus is de Koning en Heere van zowel de koningen als de heren. Daarom is Hij het Hoofd van de overheden en machten, ook als die als politieke heersers worden gezien. Hij is, zoals het in Openbaring staat:

> en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Vorst van de koningen der aarde. Hem Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed,
>
> OPENBARING 1:5

Het zou dus heel goed kunnen dat Hij hier in Kolossenzen 2:10 wordt voorgesteld als het Hoofd van aardse heersers, voor zover wij weten.

Ook in Kolossenzen 2:15 staat over Jezus:

> Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd.
>
> KOLOSSENZEN 2:15

Dat wil zeggen: aan het kruis. Dat vatten we over het algemeen op als een verwijzing naar demonen, en dat is het waarschijnlijk ook. Het is niet precies duidelijk in welke zin van Hem gezegd zou kunnen worden dat Hij de heersers van de aarde heeft ontwapend. Tenzij ermee wordt gezegd dat Zijn gezag, Zijn koningschap, gevestigd door Zijn kruis en door Zijn opstanding, als het ware de ondergang van alle aardse koningen betekent, omdat:

> En de zevende engel blies op de bazuin, en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.
>
> OPENBARING 11:15

Maar ik denk dat de gedachtegang in Kolossenzen 2:15 waarschijnlijk beter klopt als we het opvatten als demonische overheden en machten. Maar hij zegt daar niet uitdrukkelijk ‘in de hemelse gewesten’.

Alle plaatsen in de Bijbel waar de term overheden en machten wordt gebruikt, staan dus in de geschriften van Paulus. Op minstens één plaats gaat het duidelijk om aardse heersers. Op één plaats zijn ze duidelijk hemels, omdat er wordt gezegd dat ze in de hemelse gewesten zijn. Op alle andere plaatsen staat niet of hij doelt op aardse heersers of op hemelse wezens. In zekere zin kan het eigenlijk beide kanten op. Maar we hoeven daarover geen beslissing te nemen. We moeten de passage benaderen zonder de aanname dat we het weten. Want doordat we minstens één plaats kennen waar Paulus spreekt over de overheden en machten in de hemelse gewesten, zouden we soms, zonder veel goede gronden, in gedachten de uitdrukking ‘in de hemelse gewesten’ kunnen toevoegen, telkens wanneer we ‘overheden en machten’ zien. Misschien doelt hij niet altijd op die in de hemelse gewesten.

18

De opening van Efeze: één lange lofprijzing

Ik wil graag beginnen met het doornemen van het eerste hoofdstuk, nu we hebben gekeken naar enkele bijzondere termen die we hier zullen tegenkomen. Er staat:

> Paulus, een apostel van Jezus Christus door de wil van God, aan de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus. Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus, omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde. Hij heeft ons voorbestemd om als Zijn kinderen aangenomen te worden, door Jezus Christus, in Zichzelf, overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil, tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde.
>
> EFEZE 1:1-6

Eigenlijk moet ik de rest van die zin ook lezen:

waardoor Hij ons heeft aanvaard in Zijn geliefde Zoon.

Dit is een lange zin. We zitten midden in een zin die in het origineel, geloof ik, ongeveer dertien verzen doorgaat zonder punt. Verschillende vertalingen hebben die op verschillende manieren opgesplitst om hem wat hanteerbaarder te maken. Hoe minder letterlijk de vertaling, hoe meer zinnen ze ervan maken. Volgens mij maakt de Living Bible hier dertien afzonderlijke zinnen van. Maar dit is een lange, ingewikkelde zin met veel bijzinnen enzovoort. Dat maakt het een beetje moeilijk, maar ook boeiend, om te proberen de gedachtegang van Paulus door deze lange zin heen te volgen.

19

Lof aan de Vader, de Zoon en de Geest

Toch zou ik dit willen zeggen: drie keer gebruikt Paulus hierin de uitdrukking of een gelijkwaardige uitdrukking, eenvoudigweg:

> opdat wij tot lof van Zijn heerlijkheid zouden zijn, wij, die al eerder onze hoop op Christus gevestigd hadden.
>
> EFEZE 1:12

In vers 6 zegt hij:

om Hem te prijzen voor Zijn geweldige genade.

Later, in vers 12, zegt hij:

om Hem te prijzen voor Zijn grootheid.

En in vers 14 zegt hij:

om Hem te prijzen voor Zijn grootheid.

Dat lijkt te werken als een refrein in een lied of een gedicht, een leesteken of een terugkerend refrein. Dit eerste hoofdstuk is eigenlijk voor een groot deel een lang gedicht of loflied voor God. Het verschilt sterk van het meeste wat Paulus schrijft. Het lijkt meer op een heel lange zegenbede of een heel lange lofprijzing van God.

Maar als je het geheel leest, zul je merken dat in de verzen 3 tot en met 14 een gedeelte over onze verhouding tot de Vader gaat. Dat zijn dan de verzen 3 tot en met 6. Het volgende gedeelte gaat over onze verhouding tot Christus, in de verzen 6 tot en met 13. En dan gaan een deel van vers 13 en vers 14 over onze verhouding tot de Heilige Geest. Zo wordt de verhouding van de gemeente tot elk van de Personen van de Drie-eenheid afzonderlijk genoemd. In elk geval, nadat er over deze verhouding tot de Vader, onze verhouding tot Christus en onze verhouding tot de Heilige Geest is gesproken, eindigt het gedeelte met de uitspraak, of staat die ergens in dat gedeelte:

om Hem te prijzen voor Zijn grootheid.

Dat wil zeggen dat God bepaalde verhoudingen en werkelijkheden heeft doen ontstaan tussen ons en Hemzelf, tussen ons en Christus, tussen ons en de Heilige Geest. Allemaal tot lof van Zijn heerlijkheid. Of, zoals er in het eerste geval, in hoofdstuk 1, vers 6, staat:

> tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade,
>
> EFEZE 1:6

20

Het Evangelie dient Gods heerlijkheid

Wat God dus heeft gedaan door ons met Zichzelf te verbinden en ons weldaden te schenken in de Vader en in de Zoon en in de Heilige Geest, is tot Zijn heerlijkheid. Het is niet tot onze heerlijkheid. Het is niet voor ons. Het komt ons ten goede, maar het is in werkelijkheid voor Hem. En dit is een van de belangrijkste dingen die christenen tot zich moeten laten doordringen, want de moderne vormen van evangelisatie laten precies het tegenovergestelde horen.

Moderne vormen van evangelisatie laten het klinken alsof God gewoon een grote suikeroom is. Alsof wij de mensen zijn die iets nodig hebben en het Evangelie helemaal draait om onze behoeften, helemaal om ons en om ons te geven wat we nodig hebben. Om ons te behouden en ons in de hemel te krijgen, zodat we niet in de hel hoeven te lijden. En om ons in een positie te brengen waarin onze gebeden verhoord kunnen worden, en om ons genezing en voorspoed te geven, en om ons te laten delen in alle beloften van God, enzovoort.

Dat is natuurlijk een kleine verdraaiing van de waarheid. Er zit natuurlijk waarheid in. Het Evangelie bevat inderdaad al deze weldaden voor ons. Maar Paulus draait het terug naar hoe het werkelijk hoort te zijn. Alles wat God voor ons heeft gedaan, heeft Hij gedaan tot lof van Zijn heerlijkheid. Het Evangelie bestaat tot heerlijkheid van God. Wij zijn geschapen tot heerlijkheid van God. De reden waarom God zoveel goede

dingen voor ons heeft gedaan, is dat het Hem niet verheerlijkt als wij in onze zondige toestand worden achtergelaten. Op die manier leven we niet tot Zijn heerlijkheid. En wij worden behouden tot Zijn heerlijkheid.

> Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus om goede werken te doen, die God van tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.
>
> EFEZE 2:10

Dat zegt hij in Efeze 2:10. Het is opdat wij tot Zijn heerlijkheid zouden bijdragen. En hij verwijst hier in Efeze vaak naar. Maar zoals ik zei, het markeert deze drie gedeelten: het gedeelte over de Vader, het gedeelte over de Zoon en het gedeelte over de Heilige Geest.

21

Alle geestelijke zegeningen in Christus

In dit gedeelte over onze verhouding tot de Vader begint hij in vers 3 met de woorden:

Alle eer aan de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.

We weten dus dat hij hier aanvankelijk over de Vader spreekt, de Vader van onze Heere Jezus Christus. En over de Vader staat er dat Hij ons in Christus met elke geestelijke zegen in de hemelse gewesten heeft gezegend.

Het is niet duidelijk wat Paulus precies met geestelijke zegen bedoelt. Het zou eenvoudigweg een heel algemene term kunnen zijn. Misschien heeft hij geen specifieke dingen in gedachten. Toch lijkt hij wel specifieke dingen in gedachten te hebben, want hij zegt:

‘elke geestelijke zegen’.

Dat lijkt verschillende geestelijke zegeningen afzonderlijk aan te duiden, en niet alleen het vage idee dat je geestelijk gezegend bent. Maar de geestelijke zegeningen die hij in gedachten heeft, zouden heel goed de dingen kunnen zijn die hij in de volgende verzen

gaat uiteenzetten. En de geestelijke zegeningen die wij hebben, zijn aanneming tot kinderen en aanvaarding en een erfenis en behoud en het zegel van de Heilige Geest. Dit zouden allemaal de dingen kunnen zijn waarnaar hij verwijst. Hij zet ze in de volgende twaalf verzen uiteen. Dit kunnen de geestelijke zegeningen zijn die hij in gedachten heeft, maar hij zegt dat

> Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten in Christus,
>
> EFEZE 1:3

Deze zegeningen zijn de zegeningen van Christus. Ze zijn wat Hij bezit, en in Hem hebben wij er deel aan. In Hem hebben wij ze ook, omdat wij in Gods ogen en in Zijn eigen ogen met Hem vereenzelvigd zijn. Dus als Christus onberispelijk is voor Hem, zijn wij onberispelijk voor Hem. Als Christus aanvaard is, zijn wij in Hem aanvaard. Als Christus de Heilige Geest heeft, dan hebben wij in Hem de Heilige Geest. Als Christus een erfenis heeft, dan hebben wij in Hem een erfenis. Het is eenvoudig zo dat, doordat wij met Christus vereenzelvigd zijn en gezien worden als mensen die Hem toebehoren, deze geestelijke zegeningen van ons zijn.

22

Hemelse zegen tegenover aardse voorspoed

In vers 3 wordt gezegd dat ze in de hemelse gewesten zijn. Dat suggereert dat de voornaamste zegen die Paulus op het oog heeft niet noodzakelijk iets is wat we hier en nu ervaren. In de zaligsprekingen zei Jezus:

‘Gelukkig zijn …’ En Hij somde een hele reeks omstandigheden op die vanuit aards oogpunt niet erg gezegend leken. Vervolgd worden om de gerechtigheid, treuren, mensen die zachtmoedig zijn, mensen over wie misschien heen gelopen wordt, mensen die niet goed behandeld worden. Mensen die vanuit aards oogpunt niet gezegend lijken, maar vanuit hemels oogpunt wel. We zijn werkelijk gezegend, want

de zaligsprekingen bevatten beloften als: ‘Van hen is het Koninkrijk der hemelen’, ‘zij zullen getroost worden’, ‘zij zullen Gods kinderen genoemd worden’ en ‘zij zullen God zien’.

Dat zijn de zegeningen, de geestelijke zegeningen. Ze zijn in de hemelse gewesten.

De beloning ligt in sommige opzichten in de toekomst. Er is nu een beloning, en die is dat we op dit moment aanvaard zijn. We hebben op dit moment de Geest. We zijn op dit moment verzegeld met de Geest van de belofte. Maar de werkelijke gezegendheid ligt echt in de hemelse gewesten. Het is echt iets wat tot een andere sfeer behoort dan de aardse. Dat wil eenvoudig zeggen dat hij ons hier niet belooft dat we rijk en gezond zullen zijn, zoals de welvaartsleer zou suggereren. Die zegt dat God ons wil zegenen, zodat de zegeningen van Abraham mogen komen over degenen die het geloof van Abraham hebben. En in bepaalde kringen zijn er altijd mensen die aardse zegen zoeken als een teken van Gods goedkeuring. Maar de werkelijke zegen is geestelijk van aard, hemels van aard. En hij zegt niet dat onze zegeningen in enig opzicht zichtbaar moeten zijn in onze lichamelijke omstandigheden. Ze zijn in de hemelse gewesten in Christus.

23

Uitverkiezing en de betekenis van predestinatie

In vers 4 staat:

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde.
>
> EFEZE 1:4

De interpunctie is hier onzeker, omdat die interpunctie niet in het Grieks staat. En je zult zien dat vers 4 in de Engelse vertaling eindigt met de woorden ‘in love’, gevolgd door een komma:

zodat we in liefde heilig en zonder schuld voor Hem zouden staan, gevolgd door een komma. Dat is een mogelijke manier om dat weer te geven. Maar sommigen vinden dat de komma na de woorden ‘blame before Him’ hoort te staan:

‘zonder schuld voor Hem’, gevolgd door een komma. En ‘in love’ leidt dan de volgende bijzin in:

uit liefde heeft Hij van tevoren besloten ons als Zijn kinderen aan te nemen.

Dan zou ‘in love’ verwijzen naar Gods liefde als de beweegreden om ons te predestineren.

Het is niet bekend welke manier de juiste is, en niemand kan dat ooit zeggen. Het Grieks laat beide mogelijkheden toe. Dus ofwel moeten we in liefde heilig en onberispelijk voor Hem zijn, ofwel moeten we heilig en onberispelijk voor Hem zijn, en heeft Hij ons in liefde gepredestineerd. Je ziet dus dat ‘in love’ kan verwijzen naar onze toestand of naar Gods liefde als beweegreden.

We moeten de verzen 4 en 5 samen nemen, omdat ze over uitverkiezing, of uitverkoren zijn, en predestinatie spreken. Hij zegt in vers 5:

Hij heeft van tevoren besloten ons door Jezus Christus als Zijn kinderen aan te nemen, omdat Hij dat graag wilde.

Op veel plaatsen in de Schrift spreken Paulus en anderen erover dat we door God gekozen, of uitverkoren, zijn. Er zijn een paar plaatsen waar hij spreekt over gepredestineerd zijn. Eigenlijk zijn er maar twee hoofdstukken in de Bijbel waarin het woord ‘gepredestineerd’ wordt genoemd. In dit hoofdstuk staat het in vers 5 en opnieuw in vers 11:

> In Hem zijn wij ook een erfdeel geworden, wij, die daartoe voorbestemd waren, naar het voornemen van Hem Die alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil,
>
> EFEZE 1:11

Dus in Efeze wordt predestinatie twee keer genoemd, beide keren in hoofdstuk 1, in de verzen 5 en 11. Verder wordt het ook twee keer genoemd in Romeinen hoofdstuk 8, heel dicht bij elkaar, in de verzen 29 en 30.

In Romeinen 8:29 en 30 staat:

> Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders. En hen die Hij er van tevoren toe bestemd heeft, die heeft Hij ook geroepen, en hen die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd, en hen die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt.
>
> ROMEINEN 8:29-30

Dat zijn dus de enige twee plaatsen in de Bijbel waar je de uitdrukking ‘gepredestineerd’ of ‘predestinatie’ zult vinden. Eigenlijk komt het woord ‘predestinatie’ niet voor, maar dat is een woord dat duidelijk verwant is aan ‘gepredestineerd’. Gepredestineerd betekent letterlijk ‘van tevoren afgebakend’. Dat is de letterlijke betekenis van dat Griekse woord: van tevoren afgebakend. ‘Pre-’ en ‘gedestineerd’ betekent dat God van tevoren voor bepaalde mensen een bepaalde bestemming heeft afgebakend.

24

Individuele of gezamenlijke uitverkiezing

De leer van de predestinatie wordt door verschillende christelijke denkrichtingen verschillend opgevat. De calvinistische denkrichting is de richting die het meest gebruikmaakt van die term en er vaker over spreekt dan de meeste andere. Dat komt niet doordat zij de enige mensen zijn die er recht aan doen, hoewel ze soms praten alsof dat waar is. Er zijn bepaalde calvinisten naar wie ik op de radio heb geluisterd, die de calvinistische leer van de predestinatie verdedigen. Met twee van hen heb ik zelfs daadwerkelijk gedebatteerd. Maar soms zeggen ze: ‘Nou, ik vind de leer van de

predestinatie ook niet gemakkelijk, maar ze staat nu eenmaal in de Bijbel. De Bijbel zegt “gepredestineerd”, en als er “gepredestineerd” staat, geloof ik dat het “gepredestineerd” betekent.’

Zo verdedigen ze hun leer van de predestinatie. Maar het probleem is natuurlijk dat ze doen alsof calvinisten de enige mensen zijn die dat woord opmerken, de enige mensen die dat woord recht doen. Nou, als er ‘gepredestineerd’ staat, dan betekent het ‘gepredestineerd’. Maar wat ze niet beseffen, is dat als er ‘gepredestineerd’ staat, dat niet noodzakelijk de calvinistische uitleg van ‘gepredestineerd’ betekent. Het zou Paulus’ uitleg van ‘gepredestineerd’ kunnen betekenen. Die is misschien niet dezelfde als die van de calvinist. Dat is een mogelijkheid.

We moeten ons afvragen: wat wordt er bedoeld met voorbestemd? Wat betekent het om in Hem uitverkoren te zijn, zoals vers 4 zegt, vóór de grondlegging van de wereld? Ik wil je er allereerst op wijzen dat hier alleen in het meervoud over wordt gesproken. Het gaat over meerdere mensen die uitverkoren worden en meerdere mensen die voorbestemd worden.

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde. Hij heeft ons voorbestemd om als Zijn kinderen aangenomen te worden, door Jezus Christus, in Zichzelf, overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil, tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde.
>
> EFEZE 1:4-6

Omdat we het over ‘wij’ hebben, meervoud, is de vraag dus: zijn wij als groep uitgekozen, of zijn wij als afzonderlijke personen uitgekozen? Dat is de werkelijke vraag die de calvinistische en de niet-calvinistische opvattingen over deze onderwerpen van elkaar onderscheidt. Heeft God een groep uitgekozen, of heeft God afzonderlijke personen uitgekozen?

De calvinist gelooft — en dat hoeven ze niet te verdedigen, ze nemen het gewoon aan — dat als er staat dat wij voorbestemd zijn, dit betekent dat wij als afzonderlijke personen voorbestemd waren. God had, voordat je geboren werd, besloten dat jij vanwege Zijn allesbepalende soevereiniteit behouden moest worden. En van iemand anders bepaalde Hij vanwege Zijn allesbepalende soevereiniteit dat die niet behouden zou worden. Dat was Zijn voorbestemde plan voor die afzonderlijke personen. Zo geldt ook dat wij ieder afzonderlijk vóór de grondlegging van de wereld voorbestemd of uitverkoren zijn.

Zo begrijpen alle calvinisten het, en zo begrijpen veel mensen het ook als ze er vluchtig naar kijken. Ze zeggen: 'Nou, dat zal dan wel. Als de Bijbel zegt dat wij voorbestemd zijn, dan ben ik een van ons, en dan zal ik wel voorbestemd zijn.'

25

Delen in de uitverkiezing van Christus

Maar je moet erop letten dat hij in vers 4 zegt:

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft,
>
> EFEZE 1:4

Wat betekent dat, als we begrijpen wat 'in Christus' betekent, die uitdrukking die Paulus gebruikt, en hoe hij die gebruikt? Als wij in Christus aanvaard zijn, betekent dit dat wij alleen aanvaard zijn omdat Hij aanvaard is. En doordat we in Christus zijn, delen we in het aanvaard zijn van Hem. Als er staat dat wij heilig zijn in Christus, dan is dat omdat Christus heilig is. En doordat we in Hem zijn, delen we in de heiligheid die van Hem is.

Zeggen dat wij in Christus uitverkoren zijn, zou voor Paulus een manier zijn om te zeggen dat Christus uitverkoren is. Christus is de Uitverkorene, en doordat we in Hem zijn, delen we in Zijn uitverkiezing. Die uitverkiezing is niet van mij als afzonderlijke

persoon; die is van Christus. Het is de uitverkiezing van Christus waar het hier om gaat. Ik kan daar als afzonderlijke persoon in delen door in Christus te zijn, of er niet in delen door niet in Christus te zijn.

Het is alsof we het over het volk Israël hebben, en dat is Gods uitverkoren volk, de uitverkoren natie. We zouden kunnen zeggen dat God Israël heeft uitverkoren, en de Israëlieten die bij Israël horen, zouden kunnen zeggen dat God ons heeft uitverkoren. Maar er konden mensen zijn die van geboorte Israëlieten waren, die afvallig werden en hun Jood-zijn afzwoeren, en die verloren stierven en geen deel uitmaakten van Gods uitverkoren volk. Ze scheidden zichzelf ervan af. Tegelijkertijd waren er heidenen die niet als Israëliet geboren waren, die door hun eigen keuze, zoals Rachab of Ruth, deel gingen uitmaken van Israël. En door deel te worden van Israël werd deze heiden, die niet uitverkoren was, uitverkoren. Hij werd een Israëliet, deel van het uitverkoren geslacht. Wie heeft die afzonderlijke persoon nu uitgekozen? Je zou kunnen betogen dat God die persoon op een of andere geheimzinnige manier achter de schermen heeft uitgekozen, maar dat vertelt de Bijbel ons niet. Het enige wat we in de Bijbel kunnen zien, is dat Ruth ervoor koos zich aan te sluiten bij Naomi en haar volk en haar God. We zien dat Rachab ervoor koos zich aan te sluiten bij het volk van de verspieders. Als God achter de schermen aan hun hart werkte en hen ertoe bracht dat te doen, dan zwijgt de Bijbel daarover. En alleen een calvinist zou dat opperen, omdat hij dat vanuit zijn calvinistische vooronderstellingen moet invoeren.

De Schriften laten zien hoe afzonderlijke personen in het Oude Testament ervoor kiezen deel uit te maken van Israël, terwijl ze oorspronkelijk niet bij Israël hoorden. Zodra ze bij Israël horen, maken ze deel uit van het uitverkoren geslacht, van het uitverkoren volk, en als zodanig zijn ze uitverkoren. Maar dat betekent niet dat zij als afzonderlijke personen uitgekozen waren om deel uit te maken van die groep. Het betekent dat zij ervoor kozen deel uit te maken van een groep die een uitverkoren groep was. God heeft de groep uitgekozen, en de afzonderlijke persoon besluit er wel of niet bij te horen.

26

De keuze om bij Christus te horen

Zo is Christus in de geschriften van Paulus ook een collectieve eenheid, en in Christus zijn is iets waarvoor je wel of niet kunt kiezen. Als je daarvoor kiest, zul je delen in Zijn uitverkiezing. Je zult in Hem uitverkoren zijn. Er staat in vers 4 niet:

Zoals Hij ons heeft uitgekozen om in Hem te zijn.

God heeft mij niet uitgekozen om in Christus te zijn. Of als Hij dat wel heeft gedaan, dan is dat niet wat Paulus zegt. Het is mogelijk dat Hij dat heeft gedaan. Daar ga ik niet tegenin. Maar dat staat hier niet. Er staat niet dat God mij heeft uitgekozen, of jou heeft uitgekozen, of welke andere afzonderlijke persoon ook heeft uitgekozen om christen te zijn of in Christus te komen. Er staat dat degenen van ons die in Christus zijn, in Hem uitverkoren zijn.

God heeft ons in Hem uitgekozen.

Ik weet niet of dat voor mensen een gemakkelijk te begrijpen begrip is of niet. Ik ben zo vertrouwd met de geschriften van Paulus dat ik het niet moeilijk vind om het te begrijpen. Maar ik vind het wel moeilijk om het uit te leggen als iemand niet helemaal begrijpt wat Paulus met ‘in Hem’ bedoelt. Maar wat ik zeg, is dat niets hierin erop wijst dat God vóór de grondlegging van de wereld afzonderlijke mensen heeft uitgekozen om sommigen te behouden en anderen niet. Maar Hij heeft Christus vóór de grondlegging van de wereld uitverkoren. Degenen die in Hem zijn, zijn in Hem aanvaard en uitverkoren en zitten in Hem in de hemelse gewesten.

En het is in Hem dat wij deze positie hebben: dat we uitverkoren zijn. Paulus zegt niet dat iemand van ons als afzonderlijk persoon is uitverkoren om christen te worden. Hij zegt dat we, nu we christen zijn geworden, nu we in Christus zijn gekomen, de positie hebben dat we in Hem uitverkoren zijn, in Zijn uitverkoren-zijn.

27

Voorbestemd om Gods kinderen te zijn

Dan ook nog:

heeft van tevoren besloten ons als Zijn kinderen aan te nemen.

Ook dit zou weer op afzonderlijke personen toegepast kunnen worden, en de calvinisten zouden zeggen dat dit inderdaad zo is. Dat God je heeft aangenomen, uitgekozen, of van tevoren heeft bestemd dat jij aangenomen zou worden, en van tevoren heeft bestemd dat ik aangenomen zou worden. Maar dat staat niet noodzakelijk vast. Aanneming tot zonen kan op de groep als geheel betrekking hebben: dat God van tevoren heeft bestemd dat Zijn volk, degenen die tot Christus komen, als zonen aangenomen zal worden. Zonder dat God die beslissing neemt, staat het niet vast dat iedereen die zijn lot aan Christus zou verbinden, als zoon van God aanvaard zou worden.

Als de Bijbel het niet zou verklaren, als God het niet zou besluiten, dan zou je aan de kant van Christus kunnen staan. Net zoals iedereen die dat wil mijn vriend kan zijn, zou je een vriend van Jezus kunnen zijn als je dat wilde. Maar dat zou je nog niet het recht geven om een zoon van God te zijn, tenzij God dat uit genade toestond en zei: ‘Goed, weet je wat? Degenen die in Christus zijn, zal Ik als zonen aannemen.’ Nu ben ik in Christus, dus ben ik als zoon aangenomen, en God heeft van tevoren bestemd dat het zo zou zijn. Dat besluit betrof niet mij als afzonderlijk persoon, maar iedereen die zou willen komen. En wanneer ze dat deden, had Hij van tevoren bestemd dat zij, die groep, Zijn gezin zouden zijn.

28

Menselijk verzet tegen Gods uitnodiging

Dus predestinatie en uitverkiezing hier — en uitverkiezing betekent gewoon uitverkoren-zijn — kunnen net zo gemakkelijk worden opgevat als zaken die de groep als geheel betreffen als zaken die afzonderlijke personen betreffen. De arminiaanse opvatting ziet het als iets wat de groep als geheel betreft. Volgens de arminiaanse

opvatting heeft God niet voor jou besloten of je christen zou worden of niet. Hij wilde dat je dat werd, Hij drong er bij je op aan, Hij trok je met alles wat Hij tot Zijn beschikking had om je te trekken. Maar Hij heeft hetzelfde gedaan — Hij heeft gewild dat anderen christen zouden worden die dat niet zijn geworden. En Hij heeft er bij hen op aangedrongen, en Hij heeft met hen geredeneerd, en Hij heeft hen gesmeekt, en Hij heeft over hen gehuild, en Hij is boos op hen geworden, en Hij heeft hen getrokken met alles wat Hij tot Zijn beschikking had, en ze zijn niet gekomen. Uiteindelijk ligt de keuze bij jou.

Een voorbeeld van dat laatste is wat God zegt in het verhaal van de wijngaard in Jesaja hoofdstuk 5. Hij spreekt daar over Israël als een wijngaard. Hij zegt:

> Ik plantte hen op een vruchtbare heuvel. Ik zette daar een edele wijnstok neer, plaatste er een omheining omheen en legde er een wijnpers in aan. Ik haalde de stenen weg. Ik deed alles wat Ik kon bedenken om deze wijngaard goede druiven te laten voortbrengen. Maar hij bracht geen goede druiven voort, alleen slechte.
>
> JESAJA 5

En dan zegt Hij:

> Wat is er nog meer te doen aan Mijn wijngaard, dan wat Ik eraan gedaan heb? Waarom heb Ik verwacht dat hij goede druiven zou voortbrengen, terwijl hij slechts stinkende druiven voortbracht?
>
> JESAJA 5:4

Wat God zegt, is: ‘Ik heb alles gedaan wat Ik kan, en toch heb Ik van deze mensen niet gekregen wat Ik wil.’ Hij had niet nog iets achter de hand wat Hij had kunnen gebruiken. Hij geeft te kennen dat Hij verder niets had. Hij had geen andere middelen tot Zijn beschikking dan de middelen die Hij al had ingezet om te proberen iets

goeds uit Israël te krijgen. Maar blijkbaar had Hij hun instemming niet; Hij had hun medewerking niet. Daarom kan God alles doen wat Hij kan, en kan de mens zich toch verzetten.

29

Gods soevereiniteit en de vrije wil

Sommige mensen denken dat dit een klap in het gezicht van Gods soevereiniteit is. Je ziet het alleen zo als je niet beseft dat God soeverein handelde toen Hij de mens deze vrijheid gaf. Dat wil zeggen: niemand heeft God onder druk gezet en gezegd: 'U moet een schepsel maken dat een onafhankelijke wil heeft. God, U bent verplicht om wezens te maken die vrij zijn in hun morele keuzes en hun de vrijheid te geven om te kiezen.' Niemand heeft God onder druk gezet. Dat was Zijn eigen soevereine keuze. En nadat Hij dat had gedaan, was het Zijn soevereine keuze om de mens die vrijheid te laten uitoefenen.

Dit is geen aantasting van Gods soevereiniteit. Dit is een uitwerking van Gods soevereiniteit. Het is de calvinist die Gods soevereiniteit beperkt. De calvinist zegt dat God niet soeverein kan zijn en iemand een echte vrije wil kan geven, want dan kan Hij niet soeverein zijn. De arminiaan zegt: 'Nee, God kan zo soeverein zijn als Hij wil. Hij kan zelfs soeverein besluiten om iemand een vrije wil te geven.' De calvinist zegt: 'Nee, als God dat doet, is Hij niet meer soeverein.' De arminiaan heeft een hogere opvatting van Gods soevereiniteit, omdat de arminiaan gelooft dat God werkelijk alles kan doen wat Hij wil. Daaronder valt ook dat Hij een categorie mensen schept aan wie Hij echte vrijheid geeft, van wie Hij de wil niet kan dwingen omdat Hij besloten heeft dat Hij dat niet zal doen.

Daarom is het helaas mogelijk dat God wil dat een mens een bepaalde keuze maakt en er de voorkeur aan geeft dat een mens die keuze maakt, en dat die mens een andere keuze maakt dan God wilde. Daarom klaagt God ook zo vaak wanneer dat gebeurt. God maakt niet alle keuzes voor de afzonderlijke mens. God dringt bij mensen aan. Hij trekt. Hij doet alles wat Hij kan om hen voor Zich te winnen. Maar de Bijbel geeft aan dat sommigen, nadat ze getrokken zijn, zich verzetten. Als God alles heeft gedaan wat Hij kan doen en niet meer kan doen om hen tot behoud te brengen dan Hij heeft

gedaan, keren ze zich toch nog van Hem af en verzetten ze zich en willen ze niet tot Hem komen. Anderen blijven zich niet voorgoed tegen Hem verzetten en keren zich uiteindelijk tot Hem en komen tot Hem.

Dat komt voort uit de vrije keuze van de mens. Maar God heeft gekozen en gepredestineerd dat degenen die zich tot Christus keren, voorrechten zullen krijgen. Dat is Gods vooraf vastgestelde besluit: wie tot Christus komt, wie in Christus komt, zal delen in Zijn uitverkoren zijn en Zijn uitverkiezing, in Zijn aanzien, in Zijn positie, en zal net als Hij een zoon zijn. Ze zullen als zonen worden aangenomen. Jezus is van nature een Zoon van God, of bovennatuurlijk, maar wij zijn aangenomen zonen. Het punt is dat wij in Christus aanzien hebben als zonen. God heeft gepredestineerd dat wij die tot Christus zouden komen, als zonen van Hemzelf zouden worden aangenomen, naar het welbehagen van Zijn wil. Dat is Gods soevereine keuze. Niemand heeft God ertoe gedwongen dit systeem, deze regeling, in te stellen. Het behaagde God om dat te doen.

30

Uitverkoren voor heiligheid en een taak

Ik wil nog iets zeggen over vers 4. In vers 4 staat:

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde.
>
> EFEZE 1:4

Wanneer we over uitverkiezing praten en over door God uitgekozen zijn, moeten we begrijpen wat we bedoelen. Wanneer mensen aan Israël denken als Gods uitverkoren volk, nemen ze soms aan dat dit betekent dat je als Jood automatisch een bevoorrechte positie hebt, omdat je uitverkoren bent, door God uitverkoren. Men neemt aan dat uitverkoren betekent: uitverkoren voor voorrechten, uitverkoren voor behoud, uitverkoren voor een bijzondere behandeling in positieve zin.

Hoewel dat er in zekere zin bij kan horen, benadrukt de Bijbel dat wanneer God mensen uitkiest, Hij hen uitkiest voor een verantwoordelijkheid. Hij kiest hen uit om in het team mee te spelen, om bij de ploeg te horen, om een taak uit te voeren. Israël was uitverkoren, niet alleen uitverkoren voor voorrechten. Ze kregen voorrechten als onderdeel van hun taak, maar ze waren uitverkoren voor een taak. Die hebben ze niet vervuld. Voor zover Israël niet vervult waarvoor het uitverkoren is, draagt het verantwoordelijkheid. In plaats van voorrechten zullen ze een zwaardere straf krijgen. Er is toorn, eerst voor de Jood en dan voor de Griek, en ook zijn er voorrechten, eerst voor de Jood en dan voor de Griek. Dat hangt ervan af of de Jood wel of niet beantwoordt aan datgene waarvoor hij uitverkoren is.

Zo is het ook wanneer we zeggen dat de gemeente door God is uitverkoren. Waarvoor is ze uitverkoren? Niet alleen uitverkoren om naar de hemel te gaan. Uitverkoren zijn, uitgekozen zijn, gepredestineerd zijn betekent niet alleen dat God ervoor gekozen heeft je naar de hemel te sturen. Helaas richt een heel groot deel van de verkondiging van de christelijke boodschap in onze tijd zich uitsluitend op het voorrecht. Als je over uitverkoren zijn praat, zegt iedereen: ‘Wat als ik niet uitverkoren ben? God geeft mij niet zo'n groot voorrecht als iemand anders, omdat ik niet uitverkoren ben en die ander wel.’ Maar uitverkoren zijn betekent uitverkoren zijn voor een taak. Aan die taak zijn voorrechten verbonden. Maar uitverkoren zijn brengt een geheel aan verantwoordelijkheden met zich mee.

31

Heilig voor God door te volharden in geloof

Er staat iets vergelijkbaars in Kolossenzen. Ik heb het niet in mijn aantekeningen staan; ik doe dit uit mijn hoofd. Het helpt te verduidelijken hoe de keuze in deze zaak bij de afzonderlijke persoon ligt. Hier staat het, Kolossenzen 1:22. Er staat dat:

> in het lichaam van Zijn vlees, door de dood, om u heilig en smetteloos en onberispelijk voor Zich te plaatsen,
>
> KOLOSSENZEN 1:22

Let erop dat dit dezelfde uitdrukking is:

> En Hij heeft u, die voorheen vervreemd was en vijandig gezind, zoals bleek uit uw slechte daden, nu ook verzoend, in het lichaam van Zijn vlees, door de dood, om u heilig en smetteloos en onberispelijk voor Zich te plaatsen,
>
> KOLOSSENZEN 1:21-22

In Efeze 1:4 staat dat:

> omdat Hij ons vóór de grondlegging van de wereld in Hem uitverkoren heeft, opdat wij heilig en smetteloos voor Hem zouden zijn in de liefde.
>
> EFEZE 1:4

Kolossenzen 1:22 zegt dat:

Hij wil ons heilig, zonder schuld en onberispelijk voor Zich laten staan.

Maar kijk eens naar vers 23:

> als u tenminste in het geloof blijft, gefundeerd en vast, en u niet laat afbrengen van de hoop van het Evangelie, dat u gehoord hebt, dat gepredikt is in de hele schepping die onder de hemel is, waarvan ik, Paulus, een dienaar geworden ben.
>
> KOLOSSENZEN 1:23

Let op, Paulus zegt dat God ons heeft uitverkoren om heilig en onberispelijk te zijn. Hij is van plan ons heilig en onberispelijk voor Zich te stellen, maar dat is als we volharden en als we niet van het geloof afwijken, zegt Kolossenzen 1:23. Het is dus duidelijk dat hier niet alleen gezegd wordt dat God bepaalde mensen heeft uitverkoren om heilig en onberispelijk te zijn en dat het gegarandeerd is dat ze dat zullen zijn, omdat Hij gepredestineerd heeft dat ze dat zouden zijn. God heeft er veeleer voor

gekozen dat er een volk zou zijn dat heilig en onberispelijk zou zijn. Een volk in Christus, aanvaard in Hem, uitverkoren in Hem met het oog op heiligheid en onberispelijkheid, en gepredestineerd om in Hem als zonen van God te worden aangenomen, met alle voorrechten die daarbij horen.

Hij heeft zo'n volk uitverkoren, en jij kunt bij dat volk horen als je volhardt en als je niet van het geloof afwijkt. Dat maakt duidelijk dat het bij de deelname van de afzonderlijke persoon om een persoonlijke keuze gaat. God kiest de categorie: degenen die in Christus zijn. Dat is de categorie. Hij heeft ervoor gekozen dat degenen die in Christus zijn, als zonen zullen worden aangenomen. Degenen die in Christus zijn, zullen heilig en onberispelijk voor Hem zijn. Wij kiezen of we tot die categorie zullen behoren of tot de andere categorie, van degenen die niet in Christus zijn.

Zo heeft Paulus volgens mij de leer van predestinatie en uitverkiezing begrepen en onderwezen. God heeft bepaalde dingen voorbestemd voor degenen die in Christus zijn. Wij bepalen of we in Christus zullen zijn, of we van Christus zullen afvallen, of dat we Hem van meet af aan niet aanvaarden.

Efeze ondersteunt het calvinisme niet meer dan Galaten of Hebreeën dat doen. Er staan woorden in die calvinisten tot hun bijzondere stokpaardjes maken: uitverkoren, predestinatie, enzovoort. Maar wanneer je ziet hoe Paulus die woorden gebruikt en wat ze zeggen, ondersteunen ze de calvinistische interpretatie van die woorden eigenlijk niet. Ze ondersteunen juist een andere manier om ernaar te kijken.

Dit is een logisch moment om de lezing te onderbreken, hoewel het bij Paulus een lange zin is die nog vele verzen doorgaat. We komen erop terug en gaan er dan verder doorheen. Misschien maken we zelfs het eerste hoofdstuk af.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Efeze 1:1
- Efeze 1:15
- Efeze 3:2

- Kolossenzen 4:16
- 1 Korinthe 3:10
- Romeinen 12:1
- Efeze 4:1
- Efeze 2:6
- Efeze 6:10-12
- Efeze 6:13
- Efeze 1:23
- 1 Korinthe 12:12
- Efeze 1:6
- Efeze 1:3
- Efeze 1:4
- Efeze 1:7
- Efeze 1:10
- Efeze 1:11
- Efeze 1:12
- Efeze 1:13
- Efeze 1:20
- Efeze 2:7
- Efeze 2:10
- Efeze 2:13
- Efeze 2:15
- Efeze 2:16
- Efeze 3:6
- Efeze 2:9
- Efeze 3:10
- Efeze 6:12
- Titus 3:1
- Romeinen 8:38
- Kolossenzen 1:16
- Kolossenzen 2:10
- Openbaring 1:5
- Kolossenzen 2:15
- Openbaring 11:15

- Efeze 1:1-6
- Romeinen 8:29-30
- Efeze 1:4-6
- Jesaja 5
- Jesaja 5:4
- Kolossenzen 1:22
- Kolossenzen 1:21-22
- Kolossenzen 1:23

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.